

rozporządzenia niniejszego, a nieobjętych art. 1 i 2, względem wszelkich publicznych zakładów i instytucyj z tytułu kosztów leczenia ubogich chorych i kosztów opieki społecznej.

W przypadkach ciężkiej sytuacji finansowej związków samorządowych lub też związków wspierania ubogich i niemożności uiszczenia należności, określonych w ustępie poprzednim, mogą władze nadzorcze należności te umarzać, najwyżej jednak w granicach do 75% ich wysokości, przyczem umorzeniu w takich przypadkach podlegać będą przedewszystkiem należności, sporne co do ich zasadności lub wysokości.

Odraczania terminu płatności powyższych należności, rozkładania ich na raty lub też umarzania, dokonywać będą władze nadzorcze na skutek podań poszczególnych związków samorządowych albo związków wspierania ubogich i po wysłuchaniu interesowanych zakładów i instytucyj.

Postanowienia artykułu niniejszego co do umarzania należności nie będą stosowane do zakładów leczniczych, będących własnością państwowych szkół akademickich i prowadzonych przez te szkoły.

Art. 4. W razie umorzenia na podstawie rozporządzenia niniejszego sum, należnych od związków samorządowych klinikom uniwersyteckim, ulegają równocześnie umorzeniu — do wysokości tychże sum — sumy, należne od klinik odnośnym związkom samorządowym.

Art. 5. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej oraz z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Wyznań
Religijnych i Oświecenia Publicznego:

J. Jędrzejewicz

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Nakoniecznikow - Klukowski

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*

Minister Poczty i Telegrafów: *Kaliński*

645.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 października 1933 r.

o kwalifikacjach zawodowych wychowawczyń przedszkoli.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

Art. 1. Kwalifikacje zawodowe do prowadzenia zajęć wychowawczych w przedszkolach posiada osoba, która uzyskała dyplom na wychowawczynię przedszkoli przez ukończenie państwowego lub prywatnego z prawami szkół państwowych: seminarjum lub liceum dla wychowawczyń przedszkoli.

Art. 2. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może uznać inne studia za równoznaczne z wymienionymi w art. 1 i przyznać kwalifikacje zawodowe do prowadzenia zajęć wychowawczych w przedszkolach, przyczem zależnie od jakości odbytych studiów może uzależnić przyznanie kwalifikacji od złożenia określonego przez siebie egzaminu.

Art. 3. Osoby, posiadające w myśl obowiązujących przepisów kwalifikacje zawodowe do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych, mogą je rozszerzyć na prowadzenie zajęć wychowawczych w przedszkolach przez zdanie egzaminu uzupełniającego na podstawie przepisów, wydanych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 4. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może uznać za posiadające kwalifikacje zawodowe do prowadzenia zajęć w przedszkolach osoby nie posiadające w myśl rozporządzenia niniejszego kwalifikacji zawodowych, o ile przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego ukończyły 30 rok życia i odbyły co najmniej trzyletnią praktykę w przedszkolach, uznaną przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za wybitną.

Art. 5. Osoby czynne w przedszkolach przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, nie posiadające kwalifikacji, mogą do końca 1936 r. uzyskać je przez zdanie egzaminu, określonego przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, o ile wykażą się co najmniej dwuletnią odbytą przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego praktyką w przedszkolu, uznaną za zadawalającą przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub przez oznaczoną przez niego władzę szkolną. Po tym terminie, osoby te, w razie nieuzyskania kwalifikacji, nie mogą być nadal zatrudnione w charakterze wychowawczyń przedszkoli.

Art. 6. Świadczenia ukończenia państwowego lub prywatnego z prawami szkół państwowych semi-

narjum ochroniarskiego i świadectwa egzaminu końcowego, złożonego przed państwową komisją egzaminacyjną przy seminarjum ochroniarskiem, wydawane do czasu zorganizowania pełnych seminarjów dla wychowawczyń przedszkoli, będą dawały kwalifikacje do prowadzenia zajęć wychowawczych w przedszkolach.

Art. 7. Kwalifikacje zawodowe wychowawczyń przedszkoli uprawniają do prowadzenia zajęć wychowawczych w języku polskim, lub, o ile to jest wyraźnie zaznaczone w dyplomie, w języku polskim i innym.

Osoba, posiadająca kwalifikacje zawodowe do prowadzenia zajęć wychowawczych w przedszkolach tylko w języku polskim, może je rozszerzyć i na inny język przez zdanie egzaminu uzupełniającego na podstawie przepisów, wydanych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 8. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub oznaczona przez niego władza szkolna może zezwalać na prowadzenie zajęć wychowawczych w przedszkolach osobom, nie posiadającym w myśl rozporządzenia niniejszego kwalifikacji zawodowych, jednakże nie dłużej, niż do końca trzeciego roku od dnia zatrudnienia tej osoby w przedszkolu.

Art. 9. Wymienione w poprzednich artykułach kwalifikacje zawodowe wychowawczyń przedszkoli stanowią zarazem przewidziane w art. 8 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 104, poz. 873) kwalifikacje zawodowe dla ustalenia wychowawczyń przedszkoli.

Art. 10. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie naruszają specjalnych uprawnień, przewidzianych w umowach międzynarodowych, w warunkach i granicach, w umowach tych ustalonych.

Art. 11. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów i Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
J. Jędrzejewicz

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Nakoniecznikow - Klukowski
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*
Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*
Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*
Minister Poczty i Telegrafów: *Kaliński*

646.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 października 1933 r.

o pracy robotników portowych w Gdyni.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

Art. 1. (1) Rozporządzenie niniejsze określa warunki pracy robotników portowych w Gdyni.

(2) Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy instytucji marynarki wojennej i portu wojennego w Gdyni oraz osób, tam zatrudnionych.

(3) Warunki pracy, ustalone w umowach indywidualnych lub zbiorowych, nie mogą być mniej korzystne od warunków, przewidzianych rozporządzeniem niniejszym, lub rozporządzeniami, wydanymi na jego podstawie.

Art. 2. (1) Robotnikiem portowym w rozumieniu rozporządzenia niniejszego jest robotnik zatrudniany przy przeładunku portowym, uznany za robotnika portowego przez Komisję Kwalifikacyjną (art. 26) i zarejestrowany w Biurze Pośrednicstwa Pracy dla robotników portowych w Gdyni (art. 25), nazywanem w dalszych postanowieniach rozporządzenia niniejszego „Biurem”.

(2) Pojęcie przeładunku portowego ustali rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej, które zarazem dokona podziału robotników portowych na kategorie zawodowe.

II. Czas pracy.

Art. 3. (1) Czas pracy robotników portowych wynosi zasadniczo 8 godzin na dobę; tygodniowa norma czasu pracy nie może przekraczać 48 godzin.

(2) Jeżeli prace przeładunkowe przy danym statku rozpoczęte zostały nie wcześniej, niż na cztery godziny przed zakończeniem ustalonej regulaminowo danej zmiany robotników, wówczas normalny czas pracy robotników tej zmiany może być przedłużony ponad 8 godzin na dobę, z tem jednak zastrzeżeniem, że w żadnym przypadku nie może przekraczać 12 godzin na dobę; w ten sam sposób może być przedłużony czas pracy tej zmiany robotników, która kończy przeładunek danego statku. Nadto przedłużenie czasu pracy do 12 godzin na dobę jest dopuszczalne przy awarii statku, jeżeli ładunek jest zagrożony.

(3) Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu ustali — w miarę potrzeby — w drodze rozporządzenia przypadki i warunki, w jakich może być wykonywana praca w godzinach nadliczbowych, jednakże ilość godzin nadliczbowych dla poszczególnych robotników nie